

DESCOPERIRI ARHEOLOGICE DIN PEȘTERILE DIN CHEILE VÎRGHIȘULUI

EMÓDI JÁNOS

În rîndurile de mai jos vom prezenta cîteva materiale arheologice descoperite întîmplător în cheile Vîrghișului în anul 1964. Ele constau în special din ceramică fragmentară din care s-a putut restaura mai multe vase.¹ Majoritatea fragmentelor au fost culese de pe podeaua galeriilor, ele fiind mereu călcate, starea lor de conservare este proastă.

PEȘTERA MARE de la Merești (nr. 14)

Printre crăpăturile dintre stîncile prăbușite din tavan, aflate în sala a doua a peșterii au fost găsite fragmente a două vase restaurabile. Primul este un vas suport de culoare cafenie deschisă (fig. 1/1). Urmele de pictură de culoare ciocolatie de pe vas constau din benzi de cca 1 cm lățime ce alternează cu linii paralele. În cîteva porțiuni se observă vagi urme de pictură albă. Vasul aparține culturii Ariușd-Cucuteni. Al doilea vas este o urnă cu patru torți legate de un brîu crestă (fig. 1/2), de culoare castanie. Fiind o formă cu vechi tradiții, acest tip de vas este prezent în diferite zone ale țării, diferă doar poziția benzii crestă. Pe baza a numeroase analogii² urna poate fi datată aproximativ în sec. IV î.e.n.

PEȘTERA CALULUI (nr. 8)

Într-o nișă foarte îngustă, greu accesibilă, aflată în peretele drept al peșterii au fost găsite fragmente încrustate în calcar ale unui vas de tip crater, de culoare cărămizie, aparținînd culturii Ariușd (fig. 1/3). De pe podeaua galeriei principale au fost adunate cîteva fragmente Coțofeni (fin. 1/4) și medievale (fig. 1/5, 6).

PEȘTERA NR. 16

La gura peșterii au fost zărite fragmente de ceramică recentă, printre altele și un ulcior restaurabil de culoare cenușie din sec. XIX (fig. 1/7).

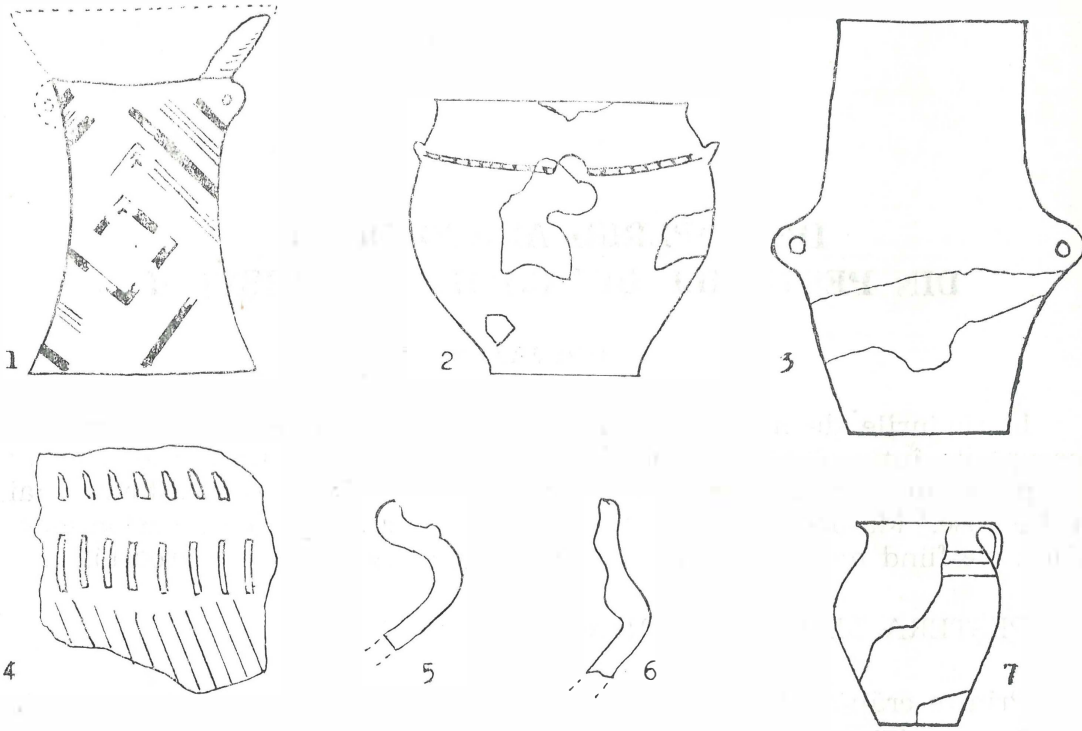

Fig. 1.

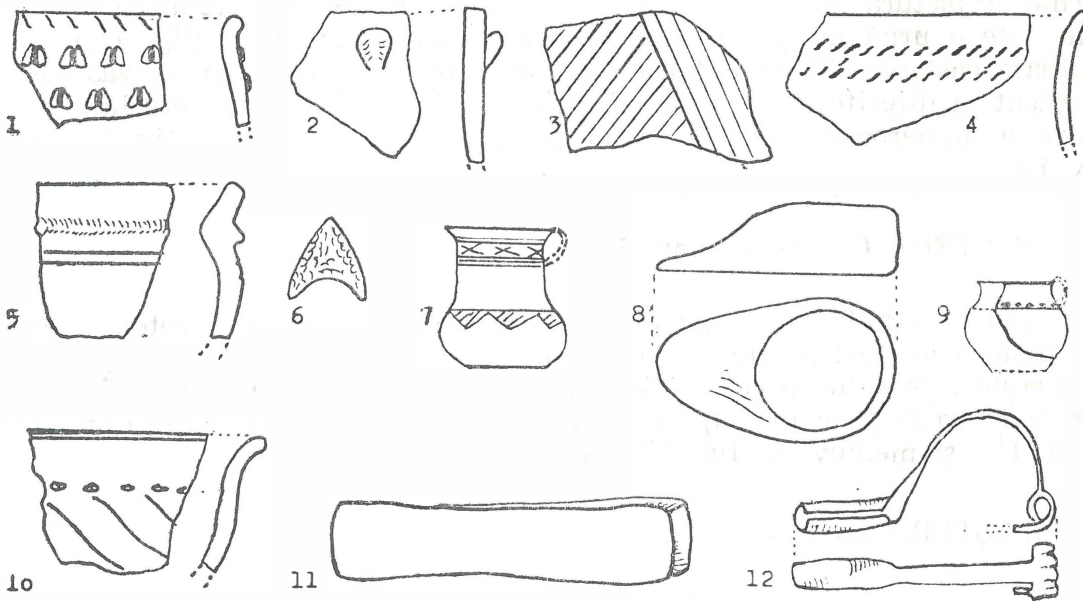

Fig. 2.

PEȘTERA NR. 1

De pe podeaua acestei peșteri au fost recuperate câteva fragmente de ceramică aparținătoare culturilor Criș (fig. 2/1, 2), Coțofeni (2/3), apoi materiale cu analogii în cultura Jigodin³ (fig. 2/4—8), Wietemberg (fig. 2/9, 10), un inel de os de culoare verde (2/8) și o cută de piatră (2/11) cu datare nesigură, precum și o fibulă fragmentară de fier (2/12) aproximativ sec. III e.n.

Obiectele prezentate, deși sînt descoperiri fortuite, ele contribuie la cunoașterea răspîndirii materialelor din diferite epoci în zona amintită.

NOTE

¹ Sînt rediate la scara 1/5 obiectele din figura 1/1, 2, 3, 7, 2/7, 9; la scara 1/2: fig. 2/1, 2, 4, 5, 10; și la scara 1/1 fig. 1/4, 5, 6 și fig. 2/3, 6, 8, 11, 12.

² *T h r a c o D a c i c a*, Buc. 1976, p. 152, fig. 5/11; pag. 233, fig. 2/2; I. H. Crișan *Ceramica DacoGetică*, Buc., 1968, fig. 12, 13.

³ P. Roman, P. János, Cs. Horváth, *SCIV.* 24, 1973, 4, pl. 2/5; 7/1, 2, 2; 8/5, 17; 9/9. Z. Székely, *Studii și Com. Muz. Sf. Gheorghe*, 1973, p. 145, pl. V/11.

Kivonat

Ezen cikkben néhány, a Vargyasvölgyi barlangok fólýosóinak és nehezebben hozzáférhető, szűk oldaljáratainak padlójáról összegyűjtött régészeti leletet mutatunk be. A talált tárgyak részben a Körös (2/1—2 ábra), Erödsi (1/1, 3), Coțofeni (1/4, 2/3), Zsögöd (2/4—8), Wietemberg (2/9—10) kulturák emlékei, egy rézoxidtól zöldre festett csontgyűrű (2/8) valamint egy fenökő (2/11) kulturális hovátartozása bizonytalan. A leletek között van még egy Latene-kori urna (1/2), egy kb. III sz. i vasfibula és néhány középkori cserép (1/5—7).

A fenti pár sorral ezen különbözőkori anyagok e vidéken való elterjedésének megismeréséhez szeretünk volna hozzájárulni.

